

แนวทางการบริหารการศึกษาเพื่อพัฒนาโรงเรียนสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ในมุมมองของครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8

The Education Management in School Development to be Teacher-Learning Organization in High School in Educational Service Area Office 8

สุนันท์ นิลพวง¹

บทคัดย่อ

งานวิจัยชิ้นนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาถึงอิทธิพลของปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อการบริหารการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8 (2) ศึกษาถึงอิทธิพลของการบริหารการศึกษาที่มีผลต่อการพัฒนาโรงเรียนสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ในมุมมองของครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8 และ (3) เพื่อนำเสนอแนวทางในการพัฒนาโรงเรียนสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8 กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จำนวน 55 โรงเรียน ประชากรจำนวนทั้งสิ้น 1,667 คน ใช้วิธีการคำนวณกลุ่มตัวอย่างตามสูตรทาโร่ ยามาเน่ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 324 คน และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบสะดวก สถิติที่ใช้ได้การวิเคราะห์แบ่งเป็นสถิติพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติสรุปอ้างอิง วิเคราะห์ด้วยค่า t-test การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และการวิเคราะห์ค่าองค์ประกอบเชิงยืนยัน

ผลการวิเคราะห์ องค์ประกอบแนวทางการบริหารการศึกษาเพื่อพัฒนาโรงเรียนสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ในมุมมองของครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8 พบว่ามีความสัมพันธ์กันสูงถึงร้อยละ 86 โดยปัจจัยด้านการบริหารการศึกษาได้รับอิทธิพลจาก การบริหารทั่วไป ($\lambda X = 0.38$) การบริหารงบประมาณ ($\lambda X = 0.34$) การบริหารบุคคล ($\lambda X = 0.33$) และ การบริหารวิชาการ ($\lambda X = 0.27$) ตามลำดับ

ส่วนปัจจัยด้านการพัฒนาโรงเรียนองค์กรแห่งการเรียนรู้ ได้รับอิทธิพลจาก การคิดอย่างมีระบบ ($\lambda X = 0.39$) การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน ($\lambda X = 0.38$) การเรียนรู้กันเป็นทีม ($\lambda X = 0.37$) การมีตัวแบบจากภายใน ($\lambda X = 0.36$) และการมีสมาชิกที่มีความเป็นเลิศ ($\lambda X = 0.31$) ตามลำดับ

Abstract

The purposes of this research are to 1) study the effects of personal factors on education management in Educational Service Area Office8 2) study the effects of education management on school development to be teacher-learning organization in Educational Service Area Office 8 and 3) suggest approaches for school development to be a learning organization in Educational Service Area Office8. The samples consisted of 1667 teachers from 55 schools who work in the Educational Service Area Office8. Taro Yamane's formula and simple random sampling were used to determine the sample group giving 324 teachers for the group. Analytical statistics was divided into 1) descriptive statistics using percentage, mean and standard deviation and 2) Interential Statistics analyzed by t-test, one-way ANOVA and Confirmatory Factor analysis.

¹นักศึกษาระดับปริญญาโท คณะวิทยาการจัดการ (การจัดการทั่วไป) มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

The analysis of the composition of the education management in school development to be teacher-learning organization in high school in Educational Service Area Office8 shows that they are high-related to each other up to 86%. Education management factors are affected by general administration ($\lambda X = 0.38$), budget administration ($\lambda X = 0.34$), personal management ($\lambda X = 0.33$) and academic management ($\lambda X = 0.27$) respectively.

Factors for school development to be a learning organization are affected by systematic thinking ($\lambda X = 0.39$), united visions ($\lambda X = 0.37$), teamwork ($\lambda X = 0.37$), internal protocol ($\lambda X = 0.36$) and excellent team members ($\lambda X = 0.31$) respectively.

ความสำคัญของปัญหาของการวิจัย

ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 มาตรา 35 ได้กำหนดให้สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นนิติบุคคล ซึ่งเป็นผลให้ภารกิจ อำนาจ หน้าที่ และความรับผิดชอบสถานศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานบุคลากรปรับเปลี่ยนไป และพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 กระทรวงศึกษาธิการ ได้จำแนกงานบุคลากรออกเป็น 5 ด้าน คือ ด้านการวางแผนอัตรา กำลังและการกำหนดตำแหน่ง ด้านการสรรหาบรรจุและแต่งตั้งด้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการด้านวินัยและการรักษาวินัย และด้านการออกจากราชการของบุคคล และยังได้กำหนดกรอบบริหารงานบุคคลไว้ว่า การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา เป็นภารกิจสำคัญที่มุ่งส่งเสริมให้สถานศึกษาสามารถปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองภารกิจของสถานศึกษา เพื่อดำเนินการ ด้านการบริหารงานบุคคลให้เกิดความคล่องตัว อิสระภายใต้กฎหมายและระเบียบเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนา มีความรู้ความสามารถ มีขวัญกำลังใจ ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ มีความมั่นคงและก้าวหน้าทางวิชาชีพซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาการศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546: 51)

ในประเทศไทย มีหลายหน่วยงานที่มีความพยายามที่จะสร้าง "องค์กรแห่งการเรียนรู้" จากคู่มือของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (กพร.) ในหมวดที่ 3 ระบุว่าการบริหารราชการเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ ในข้อ 3 คือ ส่วนราชการต้องมีการพัฒนาความรู้ เพื่อให้มีลักษณะเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ อย่างสม่ำเสมอ โดยมีแนวทางปฏิบัติดังนี้ (1) ต้องสร้างระบบให้

สามารถรับรู้ข่าวสารได้อย่างกว้างขวาง (2) ต้องสามารถประมวลผลความรู้ในด้านต่างๆ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติราชการได้อย่างถูกต้อง รวดเร็วและเหมาะสมกับสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงไป (3) ต้องมีการส่งเสริมพัฒนาความรู้ ความสามารถ สร้างวิสัยทัศน์ และปรับเปลี่ยนทัศนคติของราชการ เพื่อให้ราชการทุกคนเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถในวิชาการสมัยใหม่ตลอดเวลา (4) ต้องมีการสร้างความมีส่วนร่วมในหมู่ข้าราชการให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน เพื่อนำมาพัฒนาใช้ในการปฏิบัติราชการร่วมกันให้เกิดประสิทธิภาพ (สถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา, 2548: 91)

กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายปฏิบัติการศึกษาเพื่อแก้ไขปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานและการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศไทยเป็นเลิศ ในปี พ.ศ. 2550 มีการกำหนดเวลาในการดำเนินงานไว้ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2539-2550 โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างบุคคลในองค์กรและสังคมให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ผู้ที่ผ่านการศึกษาดังกล่าว จะต้องมีคุณภาพพื้นฐานที่สำคัญ คือ เป็นผู้ที่มีความสามารถในการคิด ใฝ่รู้ แสวงหาความรู้ มีความรู้ทางวิชาการและวิชาชีพ รวมทั้งเป็นผู้มีความรับผิดชอบ ชื่อสัตย์ อดทน ร่วมมือกับผู้อื่นได้ ความเป็นประชาธิปไตย รักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ โดยอยู่บนพื้นฐานของวัฒนธรรมไทย และความเหมาะสมของการพัฒนาในแต่ละระดับ แนวทางที่จะนำไปสู่ความสำเร็จดังกล่าวได้นั้น จำเป็นที่จะต้องมีการปรับปรุง บัณฑิตพื้นฐานในการจัดการศึกษา ซึ่งประกอบด้วย สถานศึกษา บุคลากร และกระบวนการเรียนการสอนตลอดจนระบบการบริหารจัดการ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2550: 3 อ้างอิงใน ปติ แสหนทวีสุข, 2553: 1)

องค์กรแห่งการเรียนรู้ เป็นแนวคิดการบริหารที่จะ

ช่วยให้องค์การนำความรู้ที่มีอยู่ในตัวของแต่ละคนมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้และพัฒนางานให้มีศักยภาพขึ้น ซึ่งได้รับความสนใจทั้งภาคราชการ รัฐวิสาหกิจ ภาคเอกชน และแวดวงวิชาการ สถาบันการศึกษาเป็นองค์การหนึ่งที่มีการบริหารจัดการและพัฒนาองค์การให้ก้าวสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ที่สามารถเป็นแบบอย่างให้แก่องค์กรอื่นๆ ได้ ซึ่งตรงกับมาตรฐานอุดมศึกษาข้อที่ 3 กำหนดให้สถาบันมีการสร้างและพัฒนาสังคมฐานความรู้และสังคมแห่งการเรียนรู้ ซึ่งต้องมีการจัดการความรู้เพื่อมุ่งสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ (สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา, 2550: 7)

การสร้างองค์การแห่งการเรียนรู้ จะช่วยทำให้เกิดคุณค่าขึ้นภายในวัฒนธรรมองค์กร ทำให้โรงเรียนมีความเข้มแข็ง สอดรับการการเป็นสถาบันการศึกษาที่ต้องการบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และนโยบายต่าง ๆ เหล่านี้ จะไม่สามารถเกิดขึ้นได้ หากขาดความร่วมมือและทัศนคติที่ดีจาก ครู ซึ่งถือเป็นกำลังขับเคลื่อนสำคัญ ผู้วิจัย มีความสนใจที่จะศึกษาเรื่องแนวทางการบริหารการศึกษาเพื่อพัฒนาโรงเรียนสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ในมุมมองของครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8 เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวมาสะท้อนภาพความเป็นจริง ของการสร้างองค์การแห่งการเรียนรู้ และเพื่อวางทิศทางในการช่วย เพื่อก่อให้เกิดการพัฒนาการศึกษาและการวางแผนในการบริหาร การศึกษา นำผลของการวิจัยที่ได้มาปรับปรุงแก้ไข ปัญหา และอุปสรรคที่จะเกิดขึ้นในการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ สำหรับผู้ที่สนใจเพื่อให้โรงเรียนเกิดประโยชน์อย่างมี ประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยเป็นไปตามหลักการ บริหารการศึกษาเพื่อพัฒนาโรงเรียนสู่องค์กรแห่ง การเรียนรู้

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาถึงอิทธิพลของปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผล ต่อการบริหารการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8
2. เพื่อศึกษาถึงอิทธิพลของการบริหารการศึกษาที่มีผลต่อการพัฒนาโรงเรียนสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ในมุมมองของครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8
3. เพื่อนำเสนอแนวทางในการพัฒนาโรงเรียนสู่ องค์กรแห่งการเรียนรู้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8

ขอบเขตของการทำวิจัย

กำหนดประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จำนวน 55 โรงเรียน ประชากรจำนวนทั้งสิ้น 1,667 คน (แหล่งที่มา จาก (www.sesao8.go.th) โดยใช้สูตร คำนวณวิธีของ ทาโร ยามาเน จำนวนทั้งสิ้น 324 ตัวอย่าง

สมมติฐานการวิจัย

1. ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ, อายุ, สถานภาพ, ระดับการศึกษา, รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และประสบการณ์ ทำงาน มีผลต่อการบริหารการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8
2. ปัจจัยด้านการบริหารการศึกษา ได้แก่ การ บริหารวิชาการ, การบริหารงบประมาณ, การบริหารงาน บุคคล และการบริหารทั่วไป มีความสัมพันธ์ต่อการพัฒนา โรงเรียนสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ ซึ่งประกอบไปด้วย การ มีสมาชิกที่มีความเป็นเลิศ, การมีตัวแบบจากภายใน, การมี วิสัยทัศน์ร่วมกัน, การเรียนรู้กันเป็นทีม และการคิดอย่าง เป็นระบบในมุมมองของครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 8

การทบทวนวรรณกรรมและแนวคิด

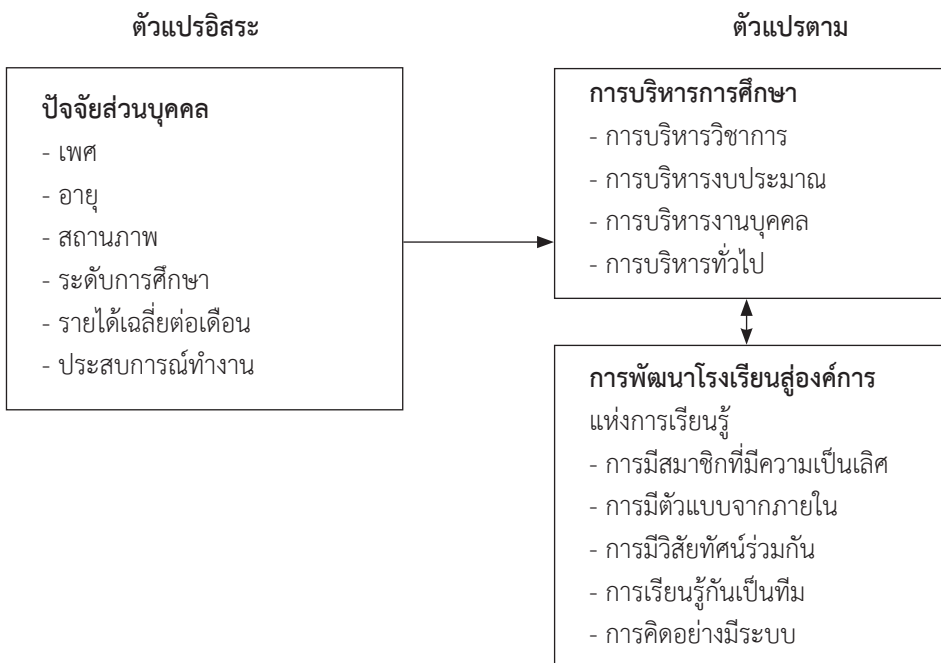
ผู้วิจัยทำการศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการ บริหารการศึกษา ซึ่งประกอบไปด้วย การบริหารการศึกษา ทั้ง 4 งาน ประกอบด้วย การบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง และเป็นมาตรฐาน ขั้นพื้นฐานที่หน่วยงานควรปฏิบัติ โดยอาศัยการบูรณาการ แนวคิดของ เสนาะ ดิยาวัว (2548), ธีระ รุญเจริญ (2550), กระทรวงศึกษาธิการ (2546) และ นาวิณ เหมือนแสง (2553)

ในขณะที่การพัฒนาโรงเรียนสู่องค์กรแห่งการ เรียนรู้ ยึดตามหลักของ ปีเตอร์ เซงเก้ (Senge, 1990a:30 อ้างอิงใน อิศริย์ พงศ์กมลานนท์, 2551: 13) ซึ่งได้ให้ความหมายว่า องค์กรที่บุคคลในองค์กรนั้นมุ่งมั่นที่จะเพิ่มขีด ความสามารถของตน มีการสร้างสรรค์ผลงานที่เป็นความ ประารถนา เป็นที่ซึ่งมีสิ่งใหม่ๆ เกิดขึ้น และมีการขยาย ขอบเขตของแบบแผนการคิด เป็นซึ่งสามารถสร้างแรง

บันดาลใจใหม่ๆ ได้อย่างอิสระ และเป็นที่ซึ่งสมาชิกขององค์กรมีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องถึงวิธีการเรียนรู้ร่วมกัน ซึ่งเป็นการมององค์กรในระดับกว้างไม่ได้เฉพาะเจาะจงว่าต้องเป็นสถานที่ทำงานด้านธุรกิจเท่านั้น และเน้นที่ผลสำเร็จของบุคคลที่มีองค์กรเป็นแหล่งของการเรียนรู้เพราะถ้าไม่มีการเรียนรู้ของบุคคลแล้วก็จะไม่มีการเรียนรู้ขององค์กรอย่างแน่นอน แต่การที่บุคคลเรียนรู้แล้วก็ไม่ได้เป็นหลักประกันว่าองค์กรจะเกิดการเรียนรู้เสมอไป หากองค์กรไม่สามารถเชื่อมโยงผลสำเร็จของบุคคลเข้ากับผลสำเร็จขององค์กรโดยรวม ร่วมกับแนวคิดของ ฮอยและมิสเกล (Hoy, & Miskel, 2001:3) กล่าว องค์กรแห่งการเรียนรู้ หมายถึง องค์กรที่สมาชิกได้พัฒนาขีดความสามารถของตนเพื่อการสร้างงานและการบรรลุเป้าหมายแห่งงานอยู่อย่างต่อเนื่อง เป็นที่ซึ่งแนวคิดแปลกๆ ใหม่ๆ ได้รับการกระตุ้นให้มีการแสดงออก เป็นที่ซึ่งความ

ทะเยอทะยานและแรงบันดาลใจของกลุ่มสมาชิกได้รับการสนับสนุนและส่งเสริมเป็นที่ซึ่งสมาชิกขององค์กรได้เรียนรู้ถึงวิธีการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน และเป็นที่ซึ่งองค์กรเองได้มีการขยายศักยภาพเพื่อการแก้ไขปัญหาและการสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ๆ อย่างต่อเนื่อง และ สุพรรณีกุลภา (2547: 11) ซึ่งสรุปว่า องค์กรแห่งการเรียนรู้ หมายถึง องค์กรที่มีสมาชิกมีการตื่นตัวและมีแรงบันดาลใจที่จะพัฒนาศักยภาพของตนอย่างต่อเนื่อง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งแปลกใหม่ ให้เกิดขึ้นกับองค์กรมีการเรียนรู้ร่วมกันอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ

การศึกษาแนวทางการบริหารการศึกษาเพื่อพัฒนาโรงเรียนสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ในมุมมองของครูสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8 ผู้วิจัยได้ศึกษาจากทฤษฎีและผลงานที่เกี่ยวข้อง โดยใช้กรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินงานวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม สภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม การบริหารการศึกษา และการพัฒนาโรงเรียนสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8 แหล่งที่มาของข้อมูลประกอบด้วย 2 ส่วนคือ

1. ข้อมูลทุติยภูมิ เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารอ้างอิงต่างๆ และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อมาสร้างแบบสอบถาม

2. ข้อมูลปฐมภูมิ เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากครูในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8 แนวทางการบริหารการศึกษาเพื่อพัฒนา โรงเรียนสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม 1 ฉบับ แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะคำถามเป็นแบบปลายปิด โดยให้เลือกตอบ ตามข้อความที่กำหนดให้

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา ลักษณะคำถามเป็นแบบปลายปิดแบบมาตราส่วนประมาณค่า ตามระดับความคิดเห็นของครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8 โดย แบ่งระดับความคิดเห็นเป็น 5 ระดับ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการพัฒนาโรงเรียนสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ ลักษณะคำถามเป็นแบบปลายปิดแบบมาตราส่วนประมาณค่า เกี่ยวกับระดับการพัฒนาโรงเรียนสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ตามระดับความคิดเห็นของครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8 โดย แบ่งระดับความคิดเห็นเป็น 5 ระดับ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

หลังจากที่ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลความคิดเห็น ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษารอบแนวคิดในการวิจัยโดยผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลการศึกษาค้นคว้าอย่างเป็นขั้นตอนดังนี้

1. ได้เตรียมแบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์แล้ว ให้เพียงพอกับจำนวนประชากรที่ต้องการวิจัย

2. ผู้วิจัยทำการแจกแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่าง 324 ชุด โดยผู้ตอบแบบสอบถามด้วยตัวเอง

3. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของคำตอบในแบบสอบถาม

4. จัดหมวดหมู่ของข้อมูลในแบบสอบถาม เพื่อนำข้อมูลไปวิเคราะห์ทางสถิติ

5. ระยะเวลาในการทำวิจัย มกราคม 2557 - กุมภาพันธ์ 2558

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลและทดสอบสมมติฐาน โดยจะมีขั้นตอนต่างๆ ดังนี้

1. ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และประสบการณ์ทำงาน โดยมีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายปิด ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยหาค่าแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ

2. การบริหารการศึกษา ได้แก่ การบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. การพัฒนาโรงเรียนสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ในมุมมองของครูในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8 ได้แก่ การมีสมาชิกที่มีความเป็นเลิศ การมีตัวแบบจากภายใน การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน การเรียนรู้กันเป็นทีม การคิดอย่างมีระบบ มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4. เปรียบเทียบการพัฒนาโรงเรียนสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ในมุมมองของครูในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8 จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ผู้วิจัยใช้สถิติวิเคราะห์คือ ค่า t-test ใช้ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย 2 กลุ่ม และค่า F-test ชนิดเดียว (One Way ANOVA) ใช้ทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มีมากกว่า 2 กลุ่ม แล้วทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วย LDS (Least Significant Difference) ทดสอบสมมติฐานโดยสถิติเชิงสรุปอ้างอิง ซึ่งสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คือ การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน

(Confirmatory Factor Analysis)

ผลการวิจัย

1. ปัจจัยส่วนบุคคล กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 224 คน (คิดเป็นร้อยละ 69.1) รองลงมาคือเพศชาย จำนวน 100 คน (คิดเป็นร้อยละ 30.9) มีอายุตั้งแต่ 21-30 ปี มากที่สุดจำนวน 106 คน (คิดเป็นร้อยละ 32.7) รองลงมาคือ ตั้งแต่อายุ 31-40 ปี จำนวน 103 คน (คิดเป็นร้อยละ 31.8) และอายุ 41-50 ปี จำนวน 70 คน (คิดเป็นร้อยละ 21.6) ตามลำดับ น้อยที่สุดคือ มากกว่า 51 ปี จำนวน 45 คน (คิดเป็นร้อยละ 13.9) สถานภาพส่วนใหญ่โสด จำนวน 169 คน (คิดเป็นร้อยละ 52.2) รองลงมาคือ สถานภาพสมรส จำนวน 144 คน (คิดเป็นร้อยละ 44.4) และสถานภาพหม้าย/หย่าร้าง/แยกกันอยู่ จำนวน 11 คน (คิดเป็นร้อยละ 3.4) ส่วนใหญ่จบการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 242 คน (คิดเป็นร้อยละ 74.7)

รองลงมาคือ ปริญญาโท จำนวน 82 คน (คิดเป็นร้อยละ 25.3) มีรายได้ต่อเดือนเฉลี่ยต่อเดือน 10,000-20,000 บาท จำนวน 158 คน (คิดเป็นร้อยละ 48.8) รองลงมาคือ รายได้ 20,001-30,000 บาท จำนวน 81 คน (คิดเป็นร้อยละ 25.0) และรายได้ 30,001-40,000 บาท จำนวน 52 คน (คิดเป็นร้อยละ 16.0) ตามลำดับ น้อยที่สุดคือ 40,001 บาทขึ้นไป จำนวน 33 คน (คิดเป็นร้อยละ 10.2) ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ทำงาน 11 ปีขึ้นไป จำนวน 132 คน (คิดเป็นร้อยละ 40.7) รองลงมาคือ 5-10 ปี จำนวน 109 คน (คิดเป็นร้อยละ 33.6) และ 3-4 ปี จำนวน 57 คน (คิดเป็นร้อยละ 17.6) ตามลำดับ น้อยที่สุดคือ 1-2 ปี จำนวน 26 คน (คิดเป็นร้อยละ 8.0)

2. ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพรรณนาระดับการบริหาร การศึกษาในมุมมองของครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 8 โดยหาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน ดังตาราง

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารการศึกษาและการพัฒนาโรงเรียนสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ ในมุมมองของครูสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 8

ตัวแปร	(Mean)	Std. Deviation	แปลผล
การบริหารวิชาการ	4.37	0.40	ระดับมากที่สุด
การบริหารงบประมาณ	4.34	0.44	ระดับมากที่สุด
การบริหารงานบุคคล	4.33	0.41	ระดับมากที่สุด
การบริหารทั่วไป	4.33	0.45	ระดับมากที่สุด
ภาพรวม	4.34	0.36	ระดับมากที่สุด
การมีสมาชิกที่มีความเป็นเลิศ	4.33	0.42	ระดับมากที่สุด
การมีตัวแบบภายใน	4.35	0.48	ระดับมากที่สุด
การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน	4.32	0.47	ระดับมากที่สุด
การเรียนรู้กันเป็นทีม	4.33	0.45	ระดับมากที่สุด
การคิดเป็นมีระบบ	4.36	0.49	ระดับมากที่สุด
ภาพรวม	4.34	0.38	ระดับมากที่สุด

จากตาราง 1 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพรรณนา ระดับการบริหารการศึกษาในมุมมองของครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.34$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เรียงตามลำดับดังนี้ การบริหารวิชาการ ($\bar{X}=4.37$) การบริหารงบประมาณ ($\bar{X}=4.34$) การบริหารงานบุคคล ($\bar{X}=4.33$) และการบริหารทั่วไป ($\bar{X}=4.33$)

ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพรรณนาระดับการพัฒนา โรงเรียนสู่องค์การแห่งการเรียนรู้ในมุมมองของครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.34$) เพื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เรียงตามลำดับดังนี้ การคิดอย่างเป็นระบบ ($\bar{X}=4.36$) การมีตัวแบบจากภายใน ($\bar{X}=4.35$) การเรียนรู้กันเป็นทีม ($\bar{X}=4.33$) การมีสมาชิกที่มีความเป็นเลิศ ($\bar{X}=4.33$) และการมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน ($\bar{X}=4.32$)

3. การเปรียบเทียบการบริหารการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8 จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลพบว่า สถานภาพที่ต่างกัน มีผลต่อการบริหารการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้าน เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และประสบการณ์ ที่ต่างกัน มีผลต่อการบริหารการศึกษา ไม่แตกต่างกัน

จากตาราง 2 การเปรียบเทียบการบริหารการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8 จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ด้านสถานภาพแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ซึ่งหมายความว่า ครูที่มีสถานภาพแตกต่างกันมีผลต่อการบริหารการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติด้วย LDS (Least Significant Difference)

ตาราง 2 การเปรียบเทียบการบริหารการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8 จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

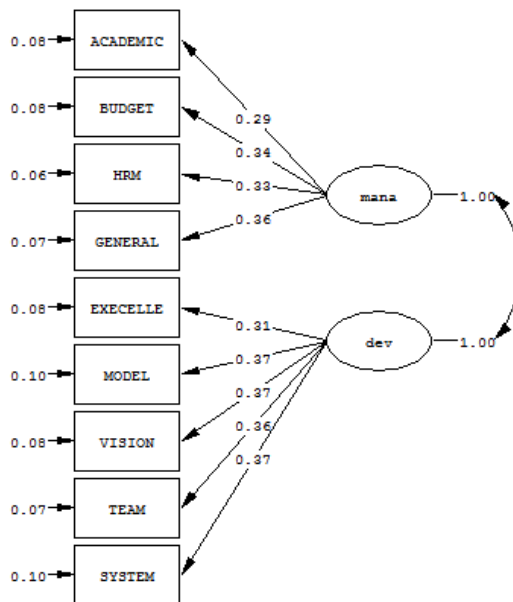
ปัจจัยส่วนบุคคล	สถิติที่ใช้	ค่าที่ได้	Sig	ยอมรับสมมติฐาน
เพศ	t-test	t=-0.92	0.36	X
อายุ	F-test	F=0.48	0.69	X
สถานภาพ	F-test	F=3.06	0.048	✓
ระดับการศึกษา	t-test	t=-1.04	0.30	X
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	F-test	F=0.99	0.40	X
ประสบการณ์ทำงาน	F-test	F=0.78	0.50	X

ตาราง 3 การเปรียบเทียบทดสอบรายคู่ด้วย LSD จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล ด้านสถานภาพ

	สถานภาพ	MD.	Sig
โสด (Mean = 4.37)	หม้าย/หย่าร้าง/แยกกันอยู่ (Mean = 4.10)	0.27	0.02*
สมรส (Mean = 4.33)	หม้าย/หย่าร้าง/แยกกันอยู่ (Mean = 4.10)	0.24	0.03*

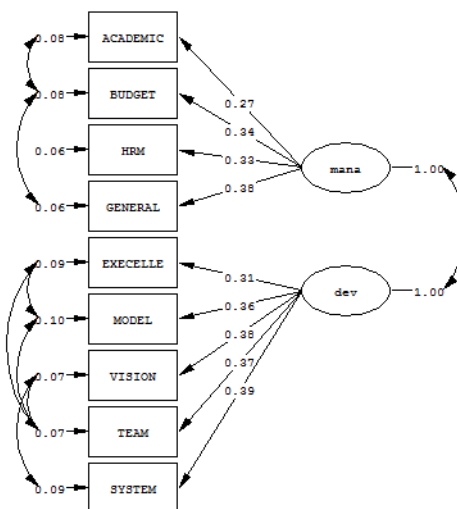
*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการทดสอบการองค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor analysis) ของตัวแบบก่อนปรับ

Chi-Square=97.08, df=26, P-value=0.00000, RMSEA=0.092

ภาพ 2 การวิเคราะห์องค์ประกอบแนวทางการบริหารการศึกษาเพื่อพัฒนาโรงเรียนสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ในมุมมองของครูสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8 (ก่อนปรับ)

Chi-Square=32.10, df=19, P-value=0.03042, RMSEA=0.046

ภาพ 3 การวิเคราะห์องค์ประกอบแนวทางการบริหารการศึกษาเพื่อพัฒนาโรงเรียนสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ในมุมมองของครูสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8 (หลังปรับ)

ตาราง 5 การวิเคราะห์องค์ประกอบแนวทางการบริหารการศึกษาเพื่อพัฒนาโรงเรียนสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ในมุมมองของครูสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8

ปัจจัยด้าน	λX	t-value	R ²
การบริหารการศึกษา			
1. การบริหารวิชาการ	0.27	13.36	0.47
2. การบริหารงบประมาณ	0.34	15.08	0.59
3. การบริหารบุคคล	0.33	16.57	0.64
4. การบริหารทั่วไป	0.38	17.82	0.72
การพัฒนาโรงเรียนขององค์กรแห่งการเรียนรู้			
1. การมีสมาชิกที่มีความเป็นเลิศ	0.31	14.23	0.52
2. การมีตัวแบบจากภายใน	0.36	14.97	0.56
3. การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน	0.38	16.35	0.66
4. การเรียนรู้กันเป็นทีม	0.37	16.57	0.67
5. การคิดอย่างมีระบบ	0.39	16.27	0.63
การบริหารการศึกษา <->การพัฒนาโรงเรียนขององค์กรแห่งการเรียนรู้	0.86	35.59	

ผลการวิเคราะห์ องค์ประกอบแนวทางการบริหารการศึกษาเพื่อพัฒนาโรงเรียนสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ในมุมมองของครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8 พบว่ามีความสัมพันธ์กันสูงถึงร้อยละ 86 โดยปัจจัยด้านการบริการศึกษาได้รับอิทธิพลจาก การบริหารทั่วไป ($\lambda X = 0.38$) การบริหารงบประมาณ ($\lambda X = 0.34$) การบริหารบุคคล ($\lambda X = 0.33$) และ การบริหารวิชาการ ($\lambda X = 0.27$) ตามลำดับ

ส่วนปัจจัยด้านการพัฒนาโรงเรียนขององค์กรแห่งการเรียนรู้ได้รับอิทธิพลจาก การคิดอย่างมีระบบ ($\lambda X = 0.39$) การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน ($\lambda X = 0.38$) การเรียนรู้กันเป็นทีม ($\lambda X = 0.37$) การมีตัวแบบจากภายใน ($\lambda X = 0.36$) และ การมีสมาชิกที่มีความเป็นเลิศ ($\lambda X = 0.31$) ตามลำดับ

สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การศึกษาแนวทางการบริหารการศึกษาเพื่อพัฒนาโรงเรียนสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ในมุมมองของครูสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8 มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อ (1) เพื่อศึกษาถึงอิทธิพลของปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อการบริหารการศึกษา สำนักงานเขต

พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8 (2) เพื่อศึกษาถึงอิทธิพลของการบริหารการศึกษาที่มีผลต่อการพัฒนาโรงเรียนสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ในมุมมองของครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8 และ (3) เพื่อนำเสนอแนวทางในการพัฒนาโรงเรียนสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ในมุมมองของครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8

พบว่า ระดับการบริหารการศึกษาในมุมมองของครูสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เพื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เรียงตามลำดับดังนี้ การบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป

ระดับการพัฒนาโรงเรียนสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ในมุมมองของครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เรียงตามลำดับดังนี้ การคิดอย่างเป็นระบบ การมีตัวแบบจากภายใน การเรียนรู้กันเป็นทีม การมีสมาชิกที่มีความเป็นเลิศ และการมีวิสัยทัศน์ร่วมกับการเปรียบเทียบการพัฒนา

โรงเรียนสู่องค์การแห่งการเรียนรู้ในมุมมองของครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8 จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลพบว่า สถานภาพที่ต่างกัน มีผลต่อการบริหารการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้าน เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และประสบการณ์ ที่ต่างกัน มีผลต่อการบริหารการศึกษา ไม่แตกต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านส่วนบุคคล ไม่มีผลต่อการบริหารการศึกษา และ การพัฒนาโรงเรียนเพื่อเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ แต่เมื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารการศึกษา กับการพัฒนาโรงเรียนเพื่อเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ ผลการวิจัยพบว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ค่าความสัมพันธ์เท่ากับ 0.86) เมื่อนำมาพิจารณาด้วยค่าการวิเคราะห์องค์ประกอบผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบที่มีความสำคัญในการบริหารการศึกษาได้แก่ การบริหารทั่วไป การบริหารงบประมาณ และการบริหารงานบุคคล ตามลำดับ ส่วนการพัฒนาโรงเรียนเพื่อเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ องค์ประกอบที่มีความสำคัญได้แก่ การคิดอย่างเป็นระบบ การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน การเรียนรู้กันเป็นทีม และการมีตัวแบบจากภายในตามลำดับ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ปัจจัยส่วนบุคคลไม่มีผลต่อการบริหารการศึกษา แต่ผลการวิจัยพบว่าการพัฒนาโรงเรียนสู่องค์การแห่งการเรียนรู้ มีความสัมพันธ์กับการบริหารการศึกษาอย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้นสำหรับแนวทางการบริหาร เพื่อพัฒนาโรงเรียนสู่องค์การแห่งการเรียนรู้ในมุมมองของครู จึงต้องอาศัยคุณภาพของการบริหารการศึกษา โดยปัจจัยที่มีความสำคัญ สามลำดับแรกได้แก่ การบริหารทั่วไป สอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2546) ที่เสนอว่าการบริหารทั่วไป สำคัญเพราะ การบริหารทั่วไปเป็นงานที่เกี่ยวกับการจัดระบบบริหารองค์กร ให้บริการงานอื่นๆ บรรลุผลตามมาตรฐาน คุณภาพและเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยมีบทบาทหลักในการประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และการอำนวยความสะดวก ความสะดวกต่างๆ ในการให้บริหารการศึกษาทุกรูปแบบมุ่งพัฒนาสถานศึกษาให้ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม ส่งเสริมในการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ตามหลักการบริหารงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์

ของงานเป็นหลัก โดยเน้นความโปร่งใส ความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ ตลอดจนการมีส่วนร่วมของคุณครู ชุมชนและองค์กรที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล อันดับที่มีความสำคัญถัดมาได้แก่ การบริหารงบประมาณ โดยต้องมุ่งเน้นความเป็นอิสระ ในการบริหารจัดการมีความคล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ ยึดหลักการบริหารมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์และบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ให้มีการจัดการเพื่อประโยชน์ทางการศึกษา ส่งผลให้เกิดคุณภาพที่ดีขึ้นต่อผู้เรียนและการบริหารบุคคล โดยถือเป็นภารกิจสำคัญที่มุ่งเน้นส่งเสริมให้สถานศึกษาสามารถปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองภารกิจของสถานศึกษาเพื่อดำเนินการด้านการบริหารงานบุคคลให้เกิดความคล่องตัว อิสระภายในกฎหมายระเบียบเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ได้รับการพัฒนาความรู้ ความสามารถ มีขวัญกำลังใจได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ มีความมั่นคงและก้าวหน้าในวิชาชีพ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญ

ในขณะที่การพัฒนาโรงเรียนเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ มีปัจจัยสำคัญได้แก่ การคิดอย่างมีระบบ ซึ่งเป็นวินัยที่มีความสำคัญมากที่สุดที่ในความเป็นจริง ผู้คน พนักงานผู้บริหารหลายคน ไม่สามารถฝึกฝนตนเองให้มีความสามารถคิดได้อย่างเป็นระบบหรือคิดได้ล่วงหน้าบ้างคิดว่าตนที่ปฏิบัติงานทุกวันเป็นการแก้ปัญหาและพัฒนางาน เนื่องจากคิดตามเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่เกิดขึ้น และการมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน ซึ่งเน้น การสานวิสัยทัศน์ ที่ทำให้พนักงานองค์กรพร้อมที่จะรุกไปข้างหน้า วิสัยทัศน์สามารถขึ้นนำการคิด และการวางแผนเชิงกลยุทธ์องค์กรแห่งการเรียนรู้ต้องมีเอกลักษณ์ขององค์กร มีวัตถุประสงค์เป็นพื้นฐาน และมีวิสัยทัศน์เป็นตัวกระตุ้นและการบริหารบุคคลตามลำดับ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาในแนวภาคตัดขวาง ผู้ที่สนใจอาจจะศึกษาในลักษณะเป็นแนวนุกรมเวลาซึ่งอาจจะได้ผลลัพธ์ที่แตกต่างกันได้
2. การศึกษาครั้งนี้เน้นแนวทางการบริหารการศึกษาเพื่อพัฒนาโรงเรียนสู่องค์การแห่งการเรียนรู้ในมุมมองของครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8

ซึ่งผู้ที่สนใจอาจจะต่อยอดไปศึกษาไปยังเขตพื้นที่การศึกษามัธยมเขตอื่นๆ ก็อาจจะได้ข้อค้นพบที่แตกต่างกันไปได้

3. ผู้ที่สนใจอาจจะทำการศึกษาเชิงเปรียบเทียบผลที่เกิดขึ้นในระหว่างเขตการศึกษา ก็จะได้ข้อค้นพบที่แตกต่างออกไป

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ (2546). *พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 และกฎหมายกระทรวงแบ่งส่วนราชการ*. กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- ธีระ รุญเจริญ (2550). *ความเป็นมืออาชีพในการจัดและการบริหารศึกษายุคปฏิรูปการศึกษา*. กรุงเทพฯ : บริษัทสำนักพิมพ์ข้าวฟ่างจำกัด.
- นาวิน เหมือนแสง (2553). *การบริหารสถานศึกษากับการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของผู้เรียน*. วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ปติ แสนทวิสุข (2553). *แนวทางการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ของสถานศึกษา ในสังกัดการบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี*. วิทยานิพนธ์ หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- สถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา (2548). *การจัดการความรู้ในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนา ผู้บริหารการศึกษา.
- สุพรรณิ กุลภา (2547). *ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนตามการรับรู้ของข้าราชการครูสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. เลย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- เสนาะ ดิยาว (2548) *รูปแบบการบริหารและจัดการวิจัยทางการศึกษาและที่เกี่ยวข้องขององค์กรระดับชาติ*. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการสถานศึกษา.
- สำนักสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา (2550). *คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ระดับอุดมศึกษา*. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 http://sesao8.go.th/sesao/index.php?option=com_content&view=article&id=10&Itemid=15 สืบค้น 25 มกราคม 2557.
- อิสริย์ พงศ์กมลานนท์ (2551). *ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาสังกัดงานเขตพื้นที่การศึกษา ลพบุรี*. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- Hoy, W.K, & Miskel, C.G. (2001). *Education administration*. (6th ed). New York: McGraw-Hill.
- Yamane, T. (1967). *Statistic : An introductory analysis*. (2nd ed). New York : Harper and Row.